

Előfizetési ár:
(Postán küldve)Egész évre 32'—
Fél évre 16'—
Negyed évre 8'—
Egy óra 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:
(Házhoz hordva)Egész évre 32'—
Fél évre 16'—
Negyed évre 8'—
Egy óra 3'—

□□

Szerkesztőség:
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A háboru hírei.

Hivatalos jelentések.

Tegnap kelettel a vezérkar főnöke a következő jelentést adta ki: Keleti harctérről és Albániából különös jelenteni való nincs.

Olasz harctér: Selótól délre az Isonzónál az olaszok előretörését meghusztottuk. A Bainsizza Heiligeist i fensik déli szakaszán az ellenség megint megpróbálkozott vele, hogy állásunkat áttörje. Csapataink az elkeseredett közelharcokban felülmartak és visszavetették az olaszokat. Görznel és a Karszt fensikon tüzérségi harc volt.

A német vezérkar ugyancsak tegnap kelt jelentése így szólt:

Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai arcvonalon váltakozó kiterjedésben és erőben folyt a tüztevékenység, különösen a Menin Yperni uton érték heves tűzhullámok a mi harci övezetünket. Itt több zászlóalj támadt, a támadás csaknem mindenütt nagy veszteséggel összeomlott, az uttól északra az ellenség századnyi széles-

ségben benyomult legelső árunkba. Arrastól délkeletre az ellenség tüze délután meglepetésszerűleg a legerősebb hatásává fokozódott, kevéssel rá az angolok Cerisynél mesterséges felhőkbe burkolva 1500 méter szélességben előtörttek. A rohamcsapatok utját lángvetőknek és páncélkocsiknak kellett volna egyengetniük, a mi erőteljesen beavatkozó védelmünk tüzérségi és géppuskatűzzel meghusztotta az ellenséges rohamot, ahol az ellenség bejutott árunkba, ott a gyalogság vetette ki közelharcban. Ugyanezen a helyen a sötétség beállta előtt az ellenség megismételte támadását, a roham ez alkalommal is veszteségteljes kudarcot vallott.

A német trónörökös hadserege: Egyes szakaszokon felderítő ütközektől és időnkénti élénk zavarótűztől eltekintve a harci tevékenység csekély volt.

A keleti harctéren és a Macedon arcvonalon nem voltak nagyobb harci cselekmények.

A király parancsa a háboruban legsúlyosabban érintett családokért.

Károly király újabb tanubizonyságát adta emberszerető, meleg szívének. Azután, hogy pártfogásába vette a legöregebb népfölkeiőket, az elesettek törvénytelen gyermekeit és egyéb jóságos cselekvésekkel igyekezett enyhíteni a vészes időkkel járó szomorúságokon, most még messzebbment körültekintő gondoskodásával, amelyet kiterjesztett azokra, akiket legérzékenyebben sújtott a háboru. Parancsban elrendelte, hogy azoknak a családoknak egyetlen megmaradt fiu tagját, amelyeknek két vagy több fia áldozata lett a világháborunak és azokat az apákat, akiknek hat vagy több gyermek el látásáról kell gondoskodnia, veszélytelen szolgálatban alkalmazták. A nevezetes parancs így hangzik:

A hosszú makacs háboru súlyos áldozatot rótt az összes állampolgárokra. Hogy a legsúlyosabban érintett családokat a jövőben további csapásoktól lehetően megóvjuk, megparancsolom, hogy a harci csapatokhoz tartozó alant jelzett katonai személyek, amennyiben nem a hivatalos katonaiállományhoz tartoznak, a hadbanálló hadseregnél oly frontszolgálatra rendszerezített szolgálati helyen alkalmazandók, amelyek nincsenek kitéve az állandó ellenséges behatásnak:

1. Oly családnak egyetlen, megmaradt fia, amely családból már két vagy több fiu elesett, vagy hadiszolgálati teljesítése közben szerzett sebesülése folytán, háborus erőfeszítések folytán vagy hadiszolgálati teljesítése közben szerzett betegsége következtében halt meg.

2. Hat vagy több el nem látott gyermek atyja, akinek a gyermekek fenntartásáról gondoskodnia kell.

Erről egyidejűen értesitem hadügyminiszteremet, közös pénzügyminiszteremet, (Bosznia és Hercegovina ügyeiben), osztrák honvédelmi miniszteremet, magyar honvédelmi miniszteremet, a vezérkar főnökét, tengerészeti parancsnokomat és az egész fegyveres erő pótló szolgálatának főnökét, akik kölcsönös egyértelműséggel megteszik majd a további intézkedéseket.

Reicheanu, 1917. szept. 11.

Károly s. k.

A legfelsőbb parancs végrehajtó határozatai értelmében a tekintetben jövő személyek megállapítása dolgában a következő eljárás követendő: Az érdekeltek hozzátartozói, illetőleg ott, ahol csak kiskorú gyermekek vannak, a községek rövid szövegű kérvényt fognak benyújtani a családi értesítő csatolásával az elsőfoku katonai hatósághoz.

Francia szemrehányás Angliának.

Berlinből jelentik: A Vossische Zeitungnak jelentik Bernből: Lyautey francia tábornok egy képviselő előtt a következőket mondotta:

— Franciaország nem oka annak, hogy a háboru ilyen soká tart. A mi hadseregünk a világ legjobb hadserege, azonban egyetlen

szövetségesünk sincs, amely egyenlő értékű lenne velünk. Anglia rendelkezésünkre bocsátotta ugyan tüzérségét, de mit tettek az angol generálisok? Azt állítják, hogy tüzérségükkel 1916 júliusában megmentették Verdunt. Ez az állítás a mi hőseink gyalázása.

Menekülés Pétervárról.

Kopenhágából jelentik: A pétervári állami bank kincseit külön vonattal Nisni-Novgorodba szállították. A pétervári privát bankok igazgatói tanácskozást tartottak és megbeszélték a vidékre való költözködés előkészületeit. A tüzérségi szertárt már esütörtökön Tulába vitték. A

pétervári híres könyvtár esütörtök óta zárva van. A katonaság ládába csomagolja a könyveket, hogy elszállítsa. A pótolhatatlan kéziratgyűjteményt máris Moszkvába vitték. Ugyanez történt a cári levéltárral is.

A kérvényben a tekintetbe jövő személy pontos beosztása, (csapatost, pótest, intézmény stb.) és a harctéren lévők tekintetében a tábori posta száma is megnevezendő. Oly esetekben, amikor a csafádi értesítő melléklése nem lehetséges, vagy ha abban nincs meg minden szükséges adat (például, a legutolsó haláleset, születések) más hiteles bizonyítékok csatolandók. A politikai hatóságok feladata, hogy a kérvényben foglalt adatokat felülvizsgálják, azoknak helyességét igazolják és a kérvényt mielőbb egyenesen az abban megnevezett parancsnoksághoz eljuttassák.

Wekerle programja és a csehek.

A Neue Freie Pressenek jelentik Prágából: Az a visszautasítás, amelyben Wekerle miniszterelnök résziesítette a cseheknek azt a törekvését, hogy a magyarországi tót vármegyéket a cseh-től államhoz csatolják, nagy elkedvetlenedést idézett elő a csehek táborában, aminek a Narodní Listy és a Venkov vezércikkében ad kifejezést.

A Listy kötelességévé teszi a cseh szövetségnek, hogy a magyar miniszterelnöknek a monarchia szlávjai ellen mondott beszédre megadja a kellő feleletet. Igen fontos, hogy a Reichsrat valamennyi szláv képviselője egységesen járjon el ebben a dologban s hogy főképpen a cseh szövetség legyen tetőtől talpig áthatva a cseh közjogi követelésektől és egységes legyen minden tekintetben.

Minden jel azt mutatja, hogy a cseh önállósági törekvések második korszaka következik, a harc korszaka.

Németország ragaszkodik gyarmataihoz.

A „Nordd. Allg. Ztg.” írja: A „Magdeburger Zeitung” egyik cikke annak az aggodalomnak ad kifejezést, hogy vajjon a birodalmi gyarmatügyi hivatal államtitkára még mindig megmarad-e egész gyarmati birtokunkhoz való ragaszkodásáról szóló korábbi nyilatkozata mellett és annak a gyanújának ad a cikk kifejezés, hogy a pápa jegyzékére adandó válasz a Déli-tengerben levő birtokokról való lemondást tartalmazza. A „Neue Politische Korrespondenz” egy cikkét a „Magdeburger Zeitung” a maga fejtegetéseire adott hivatalos válasznak tartja és éles bírálat tárgyává teszi. Fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy a „Magdeburger Zeitung” állítása a pápai jegyzekre adandó válaszból minden alapot nélkülöz. A birodalmi gyarmatügyi hivatal államtitkára továbbra is elengedhetetlen békekövetelésnek tekinti az egész gyarmati birókállományunkhoz való ragaszkodást. A „Neue Politische Korrespondenz” cikkének kritikája tévesen irányul a gyarmatügyi hivatal ellen, mert fejtegetései nem hivatalos eredetűek.

Franciaország válsága.

Pierre Renaudel írja a Humanité-ben a következő figyelemreméltó szavakat: „Cselekvő miniszterekből összeállított kormányra volna nekünk szükségünk. Ime, a tél előtt állunk. A hadvezetőség kommunikéi mindennap eredményekről számolnak be, van olyan is, amelyik százötven foglyot jelent olyan küzdő hadseregeknek, amelyek többmillió emberből állanak! Mindez azonban sohasem fog elvezetni bennünket a „vég”-hez. Peszsimizmus nélkül fel lehet tételezni, hogy a kedvezőtlen időjárás a hadműveletek ellanyulását fogja magával hozni. Az 1918. évi akciókat kell tehát egy világos eszű emberek által álló kormánynak előkészítenie. Meg kell oldani az effektívák kérdését, biztosítani kell a megélhetés feltételeit úgy a front mögött, mint a lövészárkokban, a hadianyaggyártását a lehető legmagasabbra kell emelni.

Nemcsak Franciaországban van szükség mindezekre, hanem mindenütt a szövetségeseknél. Az eddigi francia kormányok nem mutatták meg, hogy ezeknek a nagy feladatoknak a megoldására képesek lettek volna. Kell, hogy ez a kormányunk más legyen.”

Majd így folytatja Renaudel: „Diplomáciai politikaik eközben még mindig sötét és ellentétben van az igazi internacionális demokratikus politikával.”

— „Mélyeség az a krízis, amelyben ma Franciaország van. Egy miniszterium kinevezésével ez a válság még nincs megoldva. Több hónapra van szükségünk, hogy gyógyulás útjára lépjünk, de a gyógyulásnak azian töretelennek kell lennie. Reszletekbe kellene bocsátkoznom, ha fel akarnám sorolni, hogy milyen kérdések várnak megoldásra. Titkot kellene napvilágra hozni, de az is lehet, hogy ezek a titkok egyszer mégis csak a világosságra kényszerülnek... El vagyunk hatalmazva, hogy élénken részt veszünk az ország nemzeti védelmében. De nem fogjuk megengedni, hogy a republikánus vívmányokat reakciós üzelmekkel veszélyeztessék és megsemmisítsék gyanús elemek a népiömegeknek haladási feltételeit. Ezt a szükséges figyelmeztetés: az új kormány nem hagyhatja a füle mellett elhangzani...”

Dr. C. P.

Kornilov és Kerenszki.

Többnyire angol forrásból származó hírek jelentik, hogy a Kornilov és Kerenszki között megindult harc a Kerenszki javára dönt el. Ide vonatkozó híreink a következők:

Szeptember 15-iki kelettel jelenti a Reuter-ügynökség, hogy a kormányt értesítették, hogy Kornilovot és főcsoportjait lejtették.

A „vad hadosztály” is megadta magát.

Kornilov mozgalmanak elintézése tovább folyik. Kerenszki és Alexejev tábornok fogadták az ugynevezett „vad hadosztály” egy küldöttségét. A hadosztály parancsnoka egy határozatot nyújtott át, amelyben a hadosztály összes ezredei, amelyek Kornilov lázadó csapatainak magvát alkották, hűséget fogadnak az ideiglenes kormánynak.

Milyen feltételek mellett adja meg magát Kornilov?

A Handelsbladenek jelentik Pétervárról: Kornilov a főhadiszállásra várja Alexejevet. Ő és Luhoszky kijelentették, hogy hajlandók az ideiglenes kormány rendelkezésére bocsátani személyüket, ha a kormány lemond arról, hogy becsületükben megtámadja őket. Kerenszki és környezete a vétes tábornokok föltétlenül megadását követeli.

A Telegrafnak jelentik Pétervárról 12-ről: A munkások és katonák tanácsa, valamint a szocialista miniszterek is azt követelik, hogy Kornilov és hívei ellen kíméletlenül járjon el a kormány. Kerenszki a lázadásban részes személyek ellen kivételes intézkedéseket tett és megbízottakat küldött Kornilov csapataihoz, hogy felvilágosítsák őket a valóságos helyzetéről.

Tisztek szövetsége Kerenszki meggyilkolására.

A Nieuwe Rotterdamsche Kurant közli a Daily News nyomán Pétervárról, szeptember 12-ről, hogy több tiszta a különböző főhadiszállásokról Pétervárra érkezett és előkészületeket tett, hogy az ideiglenes kormánnyal és a végrehajtó bizottsággal szemben fellépjen és Kerenszkit meggyilkolja. Az Astoria-szállodát, ahol megszállottak, váratlanul 12 tiszta által vezetett tengerészcsapat szállotta meg és a végrehajtó bizottság és munkás-katonatanács tagjai jelenlétében. Tizennégy személyt elfogtak.

Az olah főpapok küldöttsége Apponyinál

A tanítóképzők megnyitása.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter — mint nekünk írják — szombaton délelőtt fogadta Mangra Vazul nagyszombati gör. keleti metropolita-érseket, Pap János aradi és Christea Miron karánsebesi püspököket, kik a metropolita konzisztórium megbízásából a miniszternek átadták a tanítóképzők megnyitására vonatkozó rendeletek szemben a szentisék fölferjesztését. Ebben kijelenti a román püspöki kar, hogy semmi ellenvétele sincs az ellen, ha a kultuskormány a legmesszebb menő állami ellenőrzést gyakorolja a román felekezeti tanítóképzők fölött, de állást foglal minden oly intézkedés ellen, amely ezen túlmenőleg az egyháznak törvényben biztosított autonómiájával ellentétben állana. A fölirat utal a magyarországi romanság hazafias magatartására, hogy úgy a harc ereken, mint a front mögött megtette kötelességét.

Gróf Apponyi Albert a fölíratra reflektálva, kifejtette a kérdésről nézeteit, mire a miniszter és a főpapok között élénk eszmecsere indult meg, melyben Tóth János államtitkár is résztvevett. Ennek során a miniszter és a főpapok között a tanítóképzők fölött gyakorlandó állami ellenőrzés tekintetében teljes harmónia létesült. A román főpapok körében azt hiszik, hogy a rendelet által érintett tanítóképzők már legközelebb valószínűleg október 4-én újra megkezdik működésüket.

HIREK

A színészek drágasági és házbérsegélye.

Dr. Janovics Jenő jó szíve és áldozatkészsége ismét segítségére siet a színház személyzetének, úgy a művészi, mint a műszaki és munkás tagoknak. Tegnap este a színház tagjait a következő hírrel lepte meg a lehető legkellemesebben az igazgató:

Értesitem a Nemzeti Színház t. tagjait, hogy az egyre súlyosodó életviszonyokra való tekintettel az előadó személyzet, karaszemélyzet és műszaki személyzet valamennyi tagjának drágasági segélyt és házbérpótlékot fogok kiutalni. Mivel ez az intézkedésem nem művészi érdemek elismerése, hanem mindenkit egyformán sújtó szocialis bajok lehetőség szerint való orvoslása, tehát az egyes működési körök tagjai nem fizetésük arányában, hanem teljesen egyforma mértékben részesülnek a segélyben és pótlékban.

Az előadó személyzet valamennyi elsőrangú férfi és nő tagjai, továbbá a karmesterek kapnak 600 korona drágasági segélyt és 200 korona lakbérpótlékot. Ez összeget a főpénziár a következő részletekben folyósítja: Október 1-én 80, november 1-én 160, december 1-én 80, január 1-én 80, február 1-én 80, március 1-én 80, április 1-én 80 s május 1-én 160 koronát.

A kerszemélyzet valamennyi férfi és női tagja, továbbá az ügyelő, balletmesternő, gazda, kellekes s az egyes műszaki főnökök 400 korona drágasági segélyt és 100 korona házbérpótlékot kapnak a következő részletekben: Október 1-én 50, november 1-én 100, december 1-én 50, január 1-én 50, február 1-én 50, március 1-én 50, április 1-én 50 s május 1-én 100 koronát.

A műszaki- és munkás-személyzet valamennyi tagja 300 korona drágasági segélyt s 100 korona házbérpótlékot kapnak a következő részletekben: Október 1-én 40, november 1-én 40, december 1-én 40, január 1-én 40, február 1-én 40, március 1-én 40, április 1-én 40 s május 1-én 80 koronát.

Az öltöztetőnők és takarítóasszonyok 160 korona drágasági segélyt kapnak és

pedig: Október 1-én 20, november 1-én 20, december 1-én 20, január 1-én 20, február 1-én 20, március 1-én 20, április 1-én 20 s május 1-én 20 koronát.

Dr. Janovics Jenő.
igazgató.

Olyan áldozatkészség ez, amely minden kommentár nélkül magában hordja a leg-
szébb dicséretet.

— **A kolozsvári választójogi liga** tegnapi délelőtt 11 órakor tartotta első felolvasó előadását a nyári szinkörben. Dr. Janovics Jenő volt az előadó, akinek érdekes felolvasását a választói jogról nagyszámú közönség a legfeszültebb érdeklődéssel hallgatta. Janovics beszéde, mely statisztikai adataival is igen érdekes kultur állapotokra világított, nagy tetszést váltott ki a hallgatóság sorából. Mi legközelebbi számunkban az érdekes beszédet ismertetni fogjuk olvasóinkkal.

— **A Brassóban nyaraló német gyermekek.** Brassóban és Brassó vármegye különböző községeiben nyaraló német gyermekek, akik több százan vannak, holnap szeptember 18-án utaznak vissza hazájukba. Brassó városa ez alkalomból ünnepélyes búcsulakomát rendez a kis német fiúk és leányok, valamint a kísérelük részére.

— **A paradicsom és más zöldség** Kolozsvár közönsége örömhirt kapott hetekkel ezelőtt. Azt mondta az örömhír, hogy a közönség jegyeztesse elő magát, hogy kinek mennyi paradicsomra volna szüksége, mert a paradicsom jönni fog. A paradicsom azonban mást gondolt. Kolozsvár helyett elment Budapestre s ma már a paradicsomvezetőség és zöldségigazgatóság azzal biztatja a paradicsomváró közönséget, hogy a megszokott paradicsom helyett más jó Kolozsvárra, csak tessék várni amíg megérkezik, vagy talán majd — ha fagy. Más zöldség is van kilátásba helyezve. Erre is tessék előjegyezni mindenkinek. Ez is jönni fog. De ha nem jönne, akkor is megmarad az a boldogság, hogy — előjegyeztünk.

— **Közelelmezési tanács.** Kolozsvár városa, amint jelentetük közelelmezési tanácsot szervez. Ez az új intézmény rövidesen meg is fogja kezdeni működését. A közelelmezési tanács hatáskörébe tartoznék a közelelmezés ügyének tanulmányozása, javaslatétel, sőt amint a legújabb verziók adják hírül, a végrehajtás is. Nagyon üdvös dolog ez, rég szükség volt rá. Hogy azonban mit fognak csinálni majd a beválasztott tagok s hogyan fogják megjavítani a városi közelelmezést, azt meg nem tudjuk. A feladat nem könnyű, de munka, erély és kitartás sokat tehetnek.

— **A földgázforrások felhasználása.** A dicsőszentmártoni új nitrogén gyár üzembe helyezése már szeptember havában megtörténik. A gyár hajtóenergiáját üdvölvőden földgáz szolgáltatja. A földgáz újabb kihasználását tervezi most Medgyes városa, amely tárgyalásokat folytat a Földgáz részvénytársasággal napi 45 000 köbméter gáz szolgáltatása ügyében. A vezetéket a nagy tűzifahiány miatt még az idén megépítik. Nagy-küküllői megye jövő havi rendkívüli közgyűlésén szintén szerepel a megye városainak és községeinek fölgázzal való ellátása.

— **Steinbrink kapitány 198 hajót sülyesztett el.** A Kölnische Volkszeitung egyik olvasója Steinbrink kapitány-hadnagyának, egy tengeralattjáró parancsnokának, üdvözlő táviratot küldött ama kitüntetésé alkalmából, amelyben a századik ellenséges hajó elsülyesztésével része volt. A kapitány-hadnagy azzal a megjegyzéssel köszönte meg az üdvözlést, hogy a szerencsekívánatot vagy két hónappal korábbi időben kelteztetnek kell tekintenie, vagy pedig előlegeztetnek

kell vennie, ha az illető üdvözlő parancsnoknak kétszázadik elstülyesztett hajójára gondol, amely számból már csak kétfő hiányzik.

— **Husarak Marosvásárhelyt.** Marha bélszín, felső, tarja, oldal, fartó, tajtékpecsenye, nyelv, lapocka, szeggy 7.50 K, marhanyak, fej és lábszárhus, máj, szív, vese és tőgy 6.50 K, levelescsont 3.50 K, bivalybélszín, felső, tarja, oldal, fartó, nyelv, lapocka és szeggy 6.50 K, bivalynyak, fej lábszárhus, szív, vese és tőgy 5.50 K, bivaly levelescsont 2.50 K, tejes borjú eleje 6.50 K, tejes borjú hátulja 7.50 K, bárány, juh és berbécs elősúlyban 2.50 K, bárány, juh és berbécs eleje 5.50 K, bárány, juh és berbécs hátulja 6.50 K.

— **Hideg idő Amerikában** Párisi lapok jelentik New Yorkból: Az utóbbi napokban beállott rendkívüli hideg az Egyesült Államokban több millió dollárt tett kárt különösen buzában és dohánypalánkáiban.

— **Gazdatisztek keresnek az oláhországi birtokokra.** A román katonai kormányzás gazdasági osztálya tervbe vette, hogy a hazajukat elhagyott oláhok birtokait, egyenként 500 hektárt meghaladó nagyságban, kényszerkezes alá veszi. Az elhagyott birtokok közül körülbelül 500-ra rug azok száma melyek kezelésével osztrák vagy magyar honosok fognak megbízni. A kormányzás keres oly gyakorlati gazdákat, akik 500 hektáron felüli földbirtokok kezelésére kellő képességgel bírnak. A kiválasztásnál főleg a katonai szolgálatra alkalmatlanoknak talált, vagy nem katonaköteles egyénekre fordítják figyelmüket. A román nyelv tudása kívánatos, de nem feltétlenül szükséges; előfeltétel azonban, hogy a javaslatba hozandók politikailag és erkölcsileg megbízható egyének legyenek.

— **A belügyminiszter a károk megtérítéséről.** Megírtuk, hogy az oláh betörés által sújtott erdélyi lakosság a kormánytól meg fogja sürgetni kártérítési igényeinek teljesítését. Ebben az ügyben Ugron Gábor belügyminiszter a következő nagyfontosságú kijelentéseket tette: — A kártérítési igényeknek végleges elintézése, illetve a károk megállapítása későbbi dolog, ez nem is tőlem függ, hanem az illetékes katonai hatóságoktól, sőt e tekintetben az osztrák és német kormányokkal is tárgyalást kell folytatni. Belátom, hogy a tárgyalások befejezésének távoli időpontjáig az érdekeltek nem várhatnak és a károsszegek folyósításának további halogatása méltánytalanság is volna az invázió által sújtott lakossággal szemben. Épp ezért megbízom Szél József erdélyi kormánybiztos, hogy sürgősen alapítson különbizottságokat, ezek útján állapítsa meg a károkat és a legrövidebb idő alatt tegye meg jelentésér. Ha e jelentések előttem lesznek, azonnal intézkedek a károsszegek folyósítása iránt, ami további nehézségekben nem fog ütközni mert az erre szükséges pénz már a belügyi kormány rendelkezésére áll.

— **A volt cár.** A Birsevíja Vjedomosti jelent: A volt cár közölte a kormánnyal, hogy a szibériai levegő árt az ő és családja egészségének. A cárnő más lakás kijelölését kéri, mert a tobolszki kormányzósági palota igen kevés kényelmet nyújt. A cár sporteszközöket és külföldi lapokat hozatott Pétervárról. A kormány megengedte, hogy egy történelem- és egy angol tanár utazzék Tobolszkba és megkezdje a cárevics oktatását.

A Magyar Leszámloló és Pénzváltóbank erdélyrészi fiókosztálya (Kolozsvár, Mátyás király ter 29 sz.) az **Új Magyar Vörös-Kereszt Sorsjegyek** hivatalos aláírási helye. Aláírási határidő szeptember 15. Előjegyzések már elfogadtatnak. Kibocsátási árfolyam 52 korona, az aláírás alkalmával azonban **elegendő 15 korona** biztosíték letétele. Közlebbi felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

LEGUJABB

**Az „Ellenzék” távirat-
telefon- és expressz-
tudósításai.**

A munkástanács határozatai.

A békét is kívánják.

Budapest, szept. 17.

Pétervárról jelentik: A munkástanács tegnap nagy többséggel határozatot fogadott el, melyben követelik a közvérség azonnali kikiáltását, a visszavásárlási jog fenntartásától mentes földbirtokosok azonnal adják át birtokaikat a parasztbizottságoknak; államosítása minden fontos iparágak; megadóztatása a nagy tőkének és vagyonnak; a titkos szerződések megsemmisítése; nyomban való felajánlása az általános demokratikus békének valamennyi hadviselő állam részére; halálbüntetés eltörlése. Ukrajna és Finnország összes követeléseinek teljesítése; a дума és birodalmi tanács feloszlata; alkotmányos gyűlés egybehívása.

A pétervári felkelés.

Budapest, szept. 17.

Berlinből jelentik: A Morning Post pétervári híre szerint a felkelés Pétervárott még nincs leverve. A Kornilov vezetése alatt Pétervár ellen vonuló ezredek egy része állítólag megadta magát, más része eltűnt. A kormányhű csapatok üldözik őket. Az elfogott felkelő csapatokat lefegyverték.

A zimmervaldiak a háború ellen.

Budapest, szept. 17.

Stockholmból jelentik: A zimmervaldiak konferenciáját befejezték. A konferencia erélyesen állást foglalt a háború ellen.

Új államtitkárok.

Budapest, szept. 17.

A király Bosnyák Zoltán és Samassa Adolf miniszteri tanácsosokat államtitkárokká nevezte ki.

Kormányválság Angliában.

Budapest, szept. 17.

Rotterdamból jelentik: Angliában nemsokára kitör a kormányválság. Lloyd George vissza lép és Balfour lesz a miniszterelnök.

Kornilov még nincs letartóztatva.

Budapest, szept. 17.

Stockholmból jelentik: Hír szerint Korotnov tábornok parancsot kapott, hogy menjen Mohilevbe, Kornilov és Kukovszky tábornok letartóztatására.

Zürich, szeptember 17.

Az olasz határról jelentik, hogy Kornilov nem adta meg magát. Ellenkezőleg, új követeléseket támasztott. Azt kívánja, hogy triumviratust nevezzenek ki, melynek ő is tagja legyen. Továbbá a munkástanácsnak az összes frontokon levő delegátusait ártalmatlanná tegyék.

A forradalmi csapatokat Kerenszki elküldte Pétervárról.

Budapest, szept. 17.

Amsterdamból jelentik: Kerenszki lassankint eltávolította Szentpétervárról a forradalomhoz hű csapatokat és azokat kozákokkal és más lovasággal pótolta.

Gyáva hadvezetőség.

Budapest, szept. 17.

Hágából jelentik: A Daily Telegraph szerint az orosz csapatok gyávasággal vádolják a hadvezetőséget.

A dumabizottság letartóztatása.

Budapest, szept. 17.

Hágából jelentik: Az orosz munkások és katonák tanácsának végrehajtó bizottsága elhatározta az ideiglenes dumabizottság letartóztatását.

Finnországban minden rend felbomlott.

Budapest, szept. 17.

Berlinből jelentik: Finnországban a katonaság és a csőcselék ragadta magához a hatalmat. A városokban zavargás folyik és az erőszakosságok napirenden vannak. Katonákból 300 főnyi bandák alakultak, amelyek bizonytalanná teszik a lakosság vagyonát és életét a tengerparti városokban. A rendőrség teljesen közönyös, sőt maga is részt vesz a rablásokba.

Anglia és Amerika gyámság alatt tartja Oroszországot.

Budapest, szept. 17.

Hágából jelentik: Pétervári jelentések szerint orosz pénzügyi körökben hire jár, hogy Anglia és az Egyesült-Államok az orosz postát és távirát a háború után is ellenőrizni fogják, hogy azok az előlegek, amelyeket Oroszország tőlük kapott, lassanként törleszthetők legyenek. Ugyanilyen okok miatt Japán az orosz vasutak kezelését fogja a kezébe venni.

Színház.**Téli Színház.**

Kedden: Milliomos Kati. (4-edszer. Bérlet 11 sz. C.)
Szerdán: Hadifogoly (Ujdonság előszőr. Bérlet 12 sz. D.)
Csütörtökön: Hadifogoly. (2-odszer. Bérlet 13 sz. A.)
Pénteken: Carmen. (P. Basilides Mária vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérletszünet IV. sz. D. Kezdeté félnyolc órakor. A nézőtérre vezető ajtók előadás kezdetétől felvonás végeztéig zárva lesznek.)
Szombaton: D. u.: A Magyar nábob. (Mérésékelt helyárrakkal.)
Szombaton: Este: Mánás Miska. (Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérletszünet V. szám A)
Vasárnap: D. u.: Luxemburg grófja. Berky Lili vendégjátékával. Mérésékelt helyárrakkal.)
Vasárnap: Este: Éva. (Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérletszünet VI. sz. B.)
Hétfő: Kék róka. (Ujdonság 12-szer. Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérletszünet VII. sz. C.)

Berky Lili vendégjátéka. E hét végén, szombaton este a „Mánás Miska“ ban kezdi meg vendégjátékait Berky Lili. Második fellépése vasárnap délután a „Luxemburg gróf“-jában lesz, vasárnap este Lehár „Évá“-jának címszerepét és jövő hétfőn este a „Kék róka“ Cecíliát játssza el. Berky Lili esti fellépéseit bérletszünetben rendes helyárrakkal, vasárnap délután vendégjátékot pedig mérésékelt helyárrakkal tartják meg.

A hadifogoly. Lelkes ambícióval készül a színház Hevesi Sándor „Hadifogoly“ című pompás színművének szerda esti bemutatására, mely Budapesten a Nemzeti színházban oly páratlan sikert aratott. Csütörtökön este másodszer fog a „Hadifogoly“ színrekerülni. A főszerepeket Poór Lili, Fáy Flóra, Nagy Ilona, Izsáki Margit, Miklósi Margit, Fekete Mihály, Nagy Adorján, Várkonyi, Szakács, Lengyel, Dezséri, Nagy Gyula, Harsányi, Réthely fogják játszani.

Carmen — vendéggel. Pénteken este Bizet „Carmen“-jében lép fel vendégként P. Basilides Mária, az Opera kiváló művésznője, aki e szerepet nálunk még nem játszotta. Új lesz a Torreador szerepében Bretán Miklós is. A többi szerepeket Baranyai Jolán, Báthori Elza, Papp Katinka, Papp László, Koller, Kozma és Réthely játszták. A „Carmen“ péntek esti előadását bérletszünetben tartják meg.

A mozi-előadások kezdése. Az új záróra-rendelet értelmében, mely má lép életbe, hétköznapokon csak 5 órán át tarthatók nyitva a mozgófénykép-színházak. Ennek következtében már a mai naptól kezdve az első előadások úgy a Szinkörben, mint az Egyetem mozgóban, valamint az Urániában 6 órakor kezdődnek s tartanak 11 óráig. A Mőve szerda délutánra hirdetett ifjúsági előadása is elmarad ennek folytán.

A Mőve I Még csak egy napig, kedden lesz a legcsodálatosabb filmalkotás, a Mőve a Szinkör-mozgóban látható. Az előadások délután 6 órakor kezdődnek.

A Kuruzsló. Szerdán, csütörtökön és pénteken minden egyes napon délután 6 órától kezdődőleg fogja a Szinkör-mozgó a „Kuruzsló“-t, ezt az izgalmas menetű, játékban, technikájában és megrendezésében egyaránt elsőrendű filmet Csorissal és Lenkeffy Icával a főszerepekben bemutatni.

Az emberirtó. Holnap, kedden az „Emberirtó“ c. érdekfeszítő és megrendítő film-

szenzáció lesz az Egyetem mozgóban egyetlen napig látható.

Kölcsönként csecsemők — az Urániában. A Kolozsvárt készült magyar filmek sorozatos előadásainak második napján, kedden a „Kölcsönként csecsemők“ kerül színre Berky Lilivel, Berky Katóval, Mészáros Alajossal, Ihász Aladárral, Nagy Gyulával és Simon Mariskával a főszerepekben.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: Dr. Polcz Radó ügyvéd.

Szinkör-mozgó.

Előadások	Előadások
hétköznapokon:	ünne- és vasárnap
Első előadás 6 órakor	Első előadás 2 ó
Második „ 7 $\frac{1}{4}$ „	Második „ 4 fél „
Harmadik „ 8 $\frac{1}{2}$ „	Harmadik „ 5 „
Negyedik „ 9 $\frac{1}{4}$ „	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Hétfőn és kedden

A Mőve.

Szerdán, csütörtökön és Pénteken

Kuruzsló.

Szombaton

Merénylet az éjszakában.

Vasárnap

A becstelen.**Helyárrak:**

Páholyülés 1.50 kor.
 Földszinti ülés 1 kor.
 Alsó erkély 70 fillér.
 Felső erkély 50 fillér.